

Leerrede over 1 Petrus 1: 8 en 9, uitgesproken op Woensdagavond 14-05-1975 te Schiedam door ds. H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 121: 1

Lezen - 1 Petrus 1

Voorrede.

Het vers, mijne vrienden, hetwelk wij zo-even zongen, behoort tot die liederen welke ook door de Israëlieten gezongen werden wanneer zij naar de hoge feesten opgingen. Immers, Gods bevel was dat zij jaarlijks, op de hoge feesten, voor Gods aangezicht zouden verschijnen. Dan moesten zij gaan met achterlating van al het hunne, van vrouw, van kinderen die te jeugdig waren, van hof, van have, zij moesten dat alles Gode toebetrouwen. Daar deze feesten algemeen bekend waren, dus ook in het buitenland, zou, wanneer men als mens dat ging beoordelen, er gezegd kunnen worden: dat is de gelegenheid voor de vijand om in te vallen, te plunderen, te moorden, brand te stichten. Maar omdat het Gods bevel was, gaven diegenen, die God vreesden, alles over in Zijn hand.

Er waren erbij die een zeer grote reis, uit het verre noorden, moesten maken, dat deed men dan in gezelschap. De bergen rondom Jeruzalem waren hoger, dan de bergen waarop Jeruzalem was gebouwd, daardoor konden zij, wanneer zij Jeruzalem naderden, vanaf de top der bergen de stad zien maar ook de tempel, het heiligdom van God. In het heilige der heiligen stond de ark des verbonds, waar God tussen de cherubim woonde en van boven het verzoendeksel sprak. Dat was mede de aanleiding dat men dan zong:

'k Sla d'ogen naar 't gebergte heen,
van waar ik dag en nacht,
des Hoogsten bijstand wacht. ...

Zij moesten alles van God hebben. Toen die Majesteit - die God vol zondaarsliefde - de ceremoniële eredienst instelde, had Hij hun gevraagd een heffer te brengen met het doel om Hem een heiligdom te bouwen: "Opdat Ik - was het woord van God - in het midden van hen wone", en: "Opdat zij geheiligd worden door Mijn heerlijkheid." Gods bedoelen is dus om gemeenschap met hen te hebben. God, van Zijn kant, handelde in Christus, wat voorgesteld werd door de ark des verbonds. En het volk van Israël, gemeenschap zoekend met God, deed dat onder achterlating van al het hunne, alles overgevend in Zijn hand. David zegt er van: "Ik verblijd mij in degenen, die tot mij zeggen: Wij zullen in het huis des HEEREN gaan." Met andere woorden: wij gaan gemeenschap oefenen.

Want God heeft de ceremoniële eredienst en later de prediking van het Evangelie niet ingesteld, opdat mensen zich dáármee wat zouden vermaken. Integendeel! God heeft vermaak in het heil en in de zaligheid van zondaren, en wilde dat nu ook des zondaars vermaak zou zijn in God en in Zijn werken en dat men alles bij Hem zou zoeken. Alles alleen van Hem, de enige waarachtige God, zou verwachten. Dat is het gezegende en verheven doel.

Als de leer des Evangelies beslag op ons gaat leggen, dan gaan wij ook verstaan dat God ons heil bedoelt. Dus niet: als God nu eens wilde wat ik wil, dan zou ik wel gauw bekeerd kunnen worden. Neen, zo is dat niet, want Hij bedoelt ons heil, maar met behoud van Zijn eer en grootmaking van Zijn Naam. Om ons zalig te kunnen maken, deed Hij afstand van Zijn Zoon en zond Hem geheiligd in deze wereld. Doen wij nu afstand van alles buiten God en Christus en

eren wij Hem als onze God en Schepper, die ons heil en onze zaligheid bedoelt? Zoeken wij herstel in Zijn gunst en gemeenschap op een zodanige wijze zoals Hij dat in Zijn Woord heeft geopenbaard? Laat een ieder dat voor zich onderzoeken of dat in ons woont. Is dat in mij werkend: God bedoelt mijn heil; Hij vraagt mij op, geheel zoals ik ben, met loslating en prijsgeving van al het mijne om alzo te komen tot de HEERE en tot Zijne goedheid? Wanneer wij bij Hem komen, als een uitgewerkte zondaar, dan zijn wij daar, om in ontvangst te nemen: genade, zaligheid en eeuwig leven. En wanneer wij onder het gezag van Zijn Majesteit van eigen ik en van al wat van ons is, verlost zijn, dan is dat de zaligheid! Laat ons daar een ogenblik over spreken.

Tekst.

Daarom vragen wij een ogenblik uw aandacht voor een woord hetgeen u zo-even werd voorgelezen uit de eerste algemene zendbrief van de apostel Petrus en daarvan het eerste hoofdstuk, nader het achtste en het negende vers, waar Gods Woord aldus luidt:

8. *Dewelke gij niet gezien hebt, en nochtans liefhebt, in Dewelke gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde;*
9. *Verkrijgende het einde uws geloofs, namelijk de zaligheid der zielen.*

Zingen.

Psalm 145 : 4 en 5

4. Al wat Gij wrocht, zal juichen tot Uw eer; ...
5. Uw heerschappij verduurt zelfs d' eeuwigheid; ...

Leerrede.

Hetgeen wij uw aandacht hebben voorgelezen is een woord van de apostel Petrus, die, in tegenstelling tot de heiden-apostel Paulus, in 't bijzonder sprak tot hen, die uit de besnijdenis waren. Ook hier spreekt hij tot mensen die, hoewel zij ver buiten de grenzen van het land Israël waren, niet in het vergeetboek bij Petrus stonden. Immers, hij schrijft hier: "Petrus, een apostel van Jezus Christus, aan de vreemdelingen, verstrooid in Pontus, Galátië, Kappadocië, Azië en Bithynië, de uitverkorenen naar de voorkennis van God de Vader, in de heiligmaking des Geestes, tot gehoorzaamheid en besprenging des bloeds van Jezus Christus; genade en vrede zij u vermenigvuldigd."

Zullen die mensen dat niet hard en hard nodig gehad hebben? Zou het niet zo geweest zijn: daar zitten jullie nu, ver buiten de grenzen, met die nieuwe godsdienst, belijdend dat alles in de Persoon van Jezus Christus - in verachting doorgaans genoemd: "Jezus van Nazareth" - vervuld is geworden, waardoor alle bloedstortingen en alle ceremoniën geëindigd zijn. Mogelijk zijn daaronder diegenen geweest die verstrooid zijn geworden nadat Heródes, Jacobus, de broeder van Johannes, met het zwaard onthoofd had. Toen hij bemerkte dat het de Joden welgevallig was, ging hij verder met het vervolgen van de christenen, waardoor er velen weggetrokken zijn. Daarmede heeft de hel geen voordeel behaald. Zij zijn wel weggetrokken naar het buitenland, maar zij namen tegelijkertijd mee, wat door die eeuwige Geest was gewrocht. En waar Gods Geest heeft gewrocht, houdt dat nu eens voor jezelf. Als voor de hand liggend is het, dat, als er gelegenheid is, dan spreekt men daarover en pakt men er over uit hoe de zaken staan.

Immers, naar mate er genade in het hart is, weet men, wat een dodelijke armoede er is buiten Christus, in de godsdienst, in deze wereld, een armoede niet om uit te drukken. Want Gods redemachtig schepsel is geheel het doel kwijt waartoe hij is. Het grote doel is toch: de eer en de

verheerlijking Gods. Dáárin kan Gods redemchtig schepsel leven en toekomst hebben. Dat sluit toch in: onze vorming tot een ander en beter leven in aanschouwen.

Merk eens op hoe de apostel hier handelt! Hij pakt die mensen op, zoals zij zijn met hun strijd en moeite. Hoe, hoe kan hij hen het beste oppakken? Door hen op te pakken zoals hij is: apostel van Jezus Christus, als hun medebroeder. Ja, zo noemen zij zichzelf soms. Waarom? Het is toch zo dat de kerk - de gemeente Gods - een groot huisgezin is, waarin Jezus Christus de oudste Broeder is, en alle gelovigen van éézelfde Vader en Moeder zijn. Zó is het krachtens eeuwig welbehagen Gods. Jeruzalem dat boven is, dat is vrij, dat is ons aller Moeder en die hoge Majesteit is, en wil in Jezus Christus hun God en Vader zijn. Zij allen staan dus gelijk, als kinderen in het zelfde huisgezin.

Gij zult zeggen, maar hier hebben wij te doen met een apostel. Inderdaad, maar hij behoort ook tot dat gezin. Hoor maar. Toen Christus in de hoogte opvoer, heeft Hij de gevangenis gevankelijk gevoerd en gaven genomen om uit te delen onder de mensen, om ook wederhorigen bij Hem te doen wonen. Dan is het Paulus die daar een verklaring van geeft, zeggende dat: "Die opgevaren is boven al de hemelen, heeft gegeven sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten, en sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leraars", dat alles tot opbouw van de gemeente. Zij behoren dus rechtstreeks tot dat gezin, waarin een ieder uit de genade Gods een aparte plaats heeft gekregen. Petrus had daarin ook een plaats gekregen: als apostel. Om te heersen? Nee, nee! Het Hoofd der kerk is gekomen in ons vlees en zei: "Ik ben niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen." Daarom leert Hij de Zijnen om elkaar te dienen uit de liefde.

Wij zien dat helder en klaar uitblinken bij Petrus. Hij dient uit liefde. Hij weet van éézelfde kruis, van éézelfde lijden, van éézelfde moeite. Hij weet wat er in dat grote gezin - in de gemeente Gods - te doen is. Daarom wenst hij hen toe: "Genade en vrede zij u vermenigvuldigd." Alsof hij wil zeggen: het kruis zal wel kruis blijven en verdrukking, verdrukking, maar als genade alles dekt en ons vermenigvuldigd wordt, hebben wij dan te klagen over kruis? Nee toch?! Dan begint toch hier al:

... Gij zult mijn kruis eindigen hier;
want goedertier
zijt Gij gestadig;
Het werk Uwer handen dat zult Gij
volvoeren vrij,
O HEER genadig.

Vervolgens spreekt de apostel: "Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren, tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden." Hij geeft daarmee dus te kennen, dat dit het eigen werk is van die God, bij Wie wij in de schuld staan. Hij handelt in Christus en neemt op grond van die Middelaarsarbeid zondaars aan.

Dan in vers zeven -- verder zullen wij niet lezen --: "Opdat de beproeving uws geloofs, die veel kostelijker is dan van het goud, hetwelk vergaat en door het vuur beproefd wordt, bevonden worde te zijn tot lof, en eer, en heerlijkheid, in de openbaring van Jezus Christus." Hier wordt zelfs de verdrukking en het kruis - genoemd: beproeving uws geloofs - kòstelijker geacht dan goud hetwelk door het vuur beproefd wordt.

Nu volgen onze tekstwoorden: "Dewelke gij niet gezien hebt, en nochtans liefhebt." Welk een wonderlijke zaak is dit! Petrus had de Zone Gods wel gezien. Jaren had hij met Hem op deze aarde omgewandeld, en was aanschouwer geweest toen Jezus van deze aarde werd opgenomen

in de hemel. Ook was hij er getuige van dat er toen twee mannen bij hen stonden in witte kleding, die zeiden: "Gij Galilése mannen, wat staat gij en ziet op naar de hemel? Deze Jezus, Die van u opgenomen is in de hemel, zal also komen, gelijkterwijs gij Hem naar de hemel hebt zien heenvaren." Daar is dus ook met nadruk sprake van: zien! Een zodanig zien, dat, gelijk Hij heengegaan is, also zal Hij eenmaal wéérgezien worden, door hen die Hem verwachten tot zaligheid.

Ook lezen wij nog van Paulus: "Zo dan, wij kennen van nu aan niemand naar het vlees; en indien wij ook Christus naar het vlees gekend hebben, nochtans kennen wij Hem nu niet meer naar het vlees." Hoe dan wel? Door het zielzaligende geloof. Dat wordt hier in ons tekstvers omschreven met: "Dewelke gij niet gezien hebt, en nochtans liefhebt, in Dewelke gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt." Met deze woorden komen wij rechtstreeks tot de zaak waarover het gaat. Want in de christelijke religie geldt alleen geloof. Geen zien, geen werken, dáár geldt alleen geloof.

Dat geloof is niet van de straat opgeraapt of van anderen overgenomen, maar is een gewrochte door de derde Persoon in het Goddelijk Wezen, de Heilige Geest, Die dat in het hart werkt door de verkondiging van het heilig Evangelie, waardoor men Jezus Christus liefheeft. Het liefhebben is rechtstreeks een eigenschap van het zielzaligend geloof. Een geloof waarin geen liefde is tot het Voorwerp des geloofs, is ongerijmd! Want het één is aan het ander verbonden. Dat alles werkt Eén en Dezelfde Geest bij een ieder in het bijzonder, maar naar deze regel, gelijk Hij wil.

Voordat Jezus Zijn discipelen verliet, sprak Hij tot hen van die Geest, zeggende: "Het is u nut, dat Ik wegga; want indien Ik niet wegga, zo zal de Trooster tot u niet komen; maar indien Ik heenga, zo zal Ik Hem tot u zenden. En Die gekomen zijnde, zal de wereld overtuigen van zonde, en van gerechtigheid, en van oordeel." Dat noemt Christus het eigen werk van de derde Persoon, de Heilige Geest. Die Geest zendt Hij in de naam Zijns Vaders maar ook Zelf, want Hij heeft die levendmakende Geest verworven in Zijn volkomen en volmaakte Middelaarsarbeid.

Die Geest, door Hem in zondaarsharten uitgezonden - laat ons daar wel op letten - gaat overtuigen van zonde, dat de mens van God is afgefallen; los, vervreemd, gescheiden is van God. Dat overtuigen is echt werk van die Geest.

Wat is er tegenwoordig niet te koop: allerlei sekten zoals Jehova-getuigen, Pinkster-gemeenten, de Heiland aannemen, enzovoort, maar je moet niet praten van zonden, want dat is toch een uitgemaakte zaak. Natúúrlijk: je bent zonde, daarin ben je ontvangen en geboren, maar men begrijpt niet dat onze val zo radicaal is, dat wij die niet zien, dat wij die niet gevoelen. Dat, als er over gesproken wordt, het niet in het allerminst ons hart raakt.

Maar als Gods Geest gaat werken, dan worden wij zodanig van zonde overtuigd, zoals wij daarvan lezen: "Van zonde - zegt Christus - omdat zij in Mij niet geloven." Wat? Wij niet geloven in Christus? Wat geloven wij dan wel? Wij geloven in onze werken, in: ik moet dit doen en dat laten, ik moet zus en zo zijn. Je kan toch niet zomaar Gods water over Gods akkers laten lopen, dat gaat toch niet?! Dus moet men zich tot een betere staat zien op te werken. Maar men gelooft niet in Christus. En dát is nu het werk des Geestes, om die zaken zodanig bij ons thuis te brengen dat alles fout is.

Elke zonde is een wetsovertreding. Zonde is tegengesteld aan dat, wat God van ons vraagt. Dát komt nu die Geest in het hart des zondaars openbaar te brengen. Hij overtuigt van zonde, van gerechtigheid, want zegt Christus: "Ik ben heengegaan tot Mijn Vader, en gij zult Mij niet meer zien." Aan de rechterhand Gods zijn daar doorboorde handen. Hij is bij Zijn Vader als de Vertegenwoordiger van Zijn gemeente, in ons vlees en in onze natuur. Alléén Christus' arbeid geldt bij God. Daarom komt die Geest ons overtuigen dat wij van nature met twee lege handen staan en met een naakte ziel, niets dan zonde.

Ten derde overtuigt die Geest van oordeel: "Omdat de overste dezer wereld geoordeeld is." Dat

is satan, die heeft zijn oordeel reeds ontvangen en wij zijn uit hem en van hem. Daarom is het zo ingrijpend als die Geest gaat werken. Dat komt in vrucht voor de dag. Want denk eens even in: satan, de overste dezer wereld, heeft Zijn oordeel reeds ontvangen en als geen genade tussenbeide komt dan staat ook ons oordeel vast, daar kunnen wij zeker op rekenen. Dàt brengt die Geest zó bij, waardoor het genoemd wordt: overtuigen. Ons dermate van die zaken verzekeren, waardoor wij noch links noch rechts kunnen, niet heen of weer, zodat wij niet weten wat wij moeten beginnen. Daar blijft niets anders over dan wat wij lezen: "Mijn zuchtigen zijn vele, en mijn hart is mat." Men gaat die God, waartegen men gezondigd heeft, aanroepen!

Nu doet, èn de Wet èn het Evangelie, beide zijn werk in de kennis van onze zonde. Door de Wet is de kennis der zonde. De Wet eist van ons wat wij niet kunnen opbrengen en daar de Wet heilig is, het gebod heilig, rechtvaardig en goed is, ligt de breuk bij ons.

Ursinus heeft onder andere in het door hem geschreven "Schatboek der verklaringen over de Heidelbergse Catechismus" de vraag gesteld of het alleen de Wet is die ons overtuigt van onze verloren staat. Waarop het antwoord is: "Neen, dat doet ook het Evangelie." Immers, het Evangelie geeft ons te verstaan dat ons heil in Christus is. Adam, in de staat van rechtheid, had dat heil voor zichzelf èn voor zijn nakomelingen in eigen hand, maar door één ongehoorzaamheid, in afval en afkering van God, heeft hij het heil verloren voor zichzelf en voor al zijn nakomelingen. Maar nu heeft God het heil gelegd op de hand van Zijn Zoon. Hij heeft Hem van eeuwigheid verordeneerd en met de Heilige Geest gezalfd.

Nu kan het zijn - om tot het laagste af te dalen - dat in het opdoen van kennis van onze rampzalige staat, zo lang wij druk aan het werk zijn, er in ons, onder de Evangelie-verkondiging, vijandschap gaat werken tegen Christus. Ik weet nog goed dat onze oude leraar aan mij tijdens de catechisatie vroeg hoe het was. Nadat ik uitgesproken was, vroeg hij dat ook aan een ander die kennis van Christus had. Als hij dan daarover ging spreken, dan was ik soms spin-nijdig. Waarom? Ja, ik had niets anders dan werken, maar wel voelde ik onmiddellijk aan, dat waarover die jongen, sprak bij mij anders lag.

Ook kan dit gaan werken, dat onder die ellende, namelijk dat wij zo zijn, door prediking, lezen of door hetgeen wij horen er verlangen in ons hart komt. 's Nachts heb ik wel naar de sterrenhemel liggen kijken, dáár woonde, dáár troonde Hij die zondaars zaligt. Als er dan gedachten waren dat Hij hier op aarde wilde komen alsook aan Zijn arbeid, dan kon dat zo trekken waardoor innerlijk alles als in brand stond van verlangen. Ja, een poosje later was dat weer over, dan kwam weer voor de dag: doen, laten, enzovoorts. Dus reeds bij aanvang gaat al een zekere liefdesbetrekking aan het werken. Laat staan, wanneer het is, als wij ten einde raad raken en ons door het Evangelie geopend wordt, dat God zulke zondaars bedoelt zoals wij zijn, om die te willen zaligen. Dat God dat wil doen op grond van de arbeid van Zijn Zoon; wat kan er dan gaan werken omtrent Hem, die wij niet zien maar nochtans liefhebben.

Nog wat verder gaande; wanneer het is dat het aan onze zijde een verloren zaak is, en wij God in Zijn rechten moeten eren - wij ons moeten onderwerpen, verdoemelijke zondaren te zijn, de hel te hebben verdiend - en ons dan de Weg ter behoudenis geopenbaard wordt, het heil in Jezus Christus, dan is alles in ons in verwondering en aanbidding.

Toen dat mijn deel werd, zat ik op dat moment in de kerk. De dagen daarvoor had ik in grote benauwdheid doorgebracht, want op mij werkte: "God wil, dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiede; daarom moeten wij aan haar, òf door onszelf, òf door een ander, volkomen betalen." Ik dacht te verzinken zoals een molensteen in zee zinkt. Maar op die zondagmorgen, nadat die benauwdheid wat weggevallen was en wij uit psalm 122 zongen - het is een mooie wijs en het zijn mooie woorden, ik zat ook dapper mee te zingen - raakte ik opeens mijn aanzijn kwijt en zag ik dat God van Zijn recht geen afstand kon doen. Doch toen is daar, mijne vrienden, wat uitgestraald uit de volmaaktheid van Zijn Wezen, want God is zo'n volmaakt deugdenbeeld. Ik had niets te zeggen, wàt Hij met mij deed.

Maar in plaats dat Hij mij wegwierp, was het: "Wie is Hij, die met Zijn hart borg worde, om tot Mij te genaken?" En openbaarde zich het volkomen werk van Christus. Dan moeten wij maar eens proberen - als zich dat openbaart - om zulk een Persoon niet lief te hebben. "Dewelke gij niet gezien hebt, en nochtans liefhebt." Dat gaat gepaard met een zodanige liefde, waarbij de liefde tot ouders, tot kinderen, man, vrouw, vrienden, dan in het niet zinkt. Dat is boven alles verheven! Niet ziende, nochtans liefhebt.

Nog verder gaande: wanneer God ons in Adam afsnijdt, de afgrond zich opent en het is of de duivelen over hun buit loeien, als dan voor de dag komt dat Christus ons redt, onze tranen droogt en openbaar brengt: Ik heb voor je, tot de laatste kwadrantpenning, betaald op Golgotha, God Zijn toorn aflegt, en wij niet meer in het oordeel, in de toorn en gramschap van God kunnen inkomen en dat door Hem, wat sluit dat dan in? Dat sluit toch in: liefde, liefde. Zouden wij ons hart niet eens helemaal aan die Koning willen ophalen?! Hier kan dat niet, want dat is voor hier boven bestemd om Hem op een volmaakte wijze dank en eer toe te brengen.

Wij lezen dan: "Denwelke gij niet gezien hebt, en nochtans liefhebt, in Dewelke gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt." Het geloof doet hier zijn werk. Daar wij geloven dat wij door Hem zalig kunnen worden, dat Hij zo één als wij zijn, wil bezitten en dat Hij ons naloopt - Hij wil Zijn hart aan ons kwijt - en als wij onder Hem mogen vallen en buigen, verlost worden van eigenliefde en van het eigen ik, dan zou men zijn hart geheel willen uitstorten. Wat brengt dat alles te weeg? Liefde! Dat alles is, opdat wij zouden geloven: zó is die Koning.

Als wij van Hem zijn en Hij van ons is, en er die daad-zaak des geloofs is waardoor men Christus omhelst, aanneemt en toeëigent, en men vrede met God verkrijgt op grond van Christus' arbeid en het in het gericht Gods is als hadden wij nooit zonden gekend nog gedaan, alsof wijzelf al de gehoorzaamheid volbracht hebben, die Christus voor ons volbracht heeft, in zoverre wij die weldaad met een waar geloof aannemen, dan is daar niet alleen liefde, maar het geloof is tevens een vrolijk makende genade. Daarom staat er: "Gij ontmoet de vrolijke, en die gerechtigheid doet, degenen, die Uwer gedenken op Uw wegen."

Dus, als er sprake is van het geloof, dan is er ook sprake van: "Verheugd met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde." Want, naar mate er de kracht des geloofs is, dat Christus van mij is en ik van Hem ben, dat Hij mij in de eeuwigheid reeds voor Zijn rekening genomen heeft en de Vader mij aan Hem gegeven had om voor mij die dure losprijs te storten en mij vrij te kopen, Gode tot een eigendom te maken, dan is dat tot onze onuitsprekelijke vreugde. Een zodanige blijdschap, die niet onder woorden is te brengen.

Hoe is dat? Diezelfde Geest, van Wie wij op het Pinksterfeest gedachtenis vieren, Die met stromen is nedergekomen, die Geest werkt dat zielzaligende geloof, wat Christus heeft tot Voorwerp, waaruit wij Hem liefhebben en het hart bezet en vervuld wordt met vreugde en blijdschap.

Waar is een vreugd, een kalmt', een heil,
zo zalig als dit hoogst genot?
Het vloeit uit God en keert tot God,
het heeft noch maat noch perk noch peil.
In Jezus is mijn zalig lot
verborgen bij mijn God.
Hij is mijn lust,
ook als mijn stof eens rust. ...

Jezus Christus, waarlijk alles!

Wonderlijk kan het soms zijn, dat, als wij ledig, ontbloot, in onszelf doodarm over de aarde gaan, er dan opeens - dat kan wel geschieden onder de prediking, bijbel lezen of dat wij in gebed zijn, ook wel zonder dat er enige gedachtenis bij ons is - een vreugde en blijdschap in ons aan het werken gaat, die wij als geen naam kunnen geven. In de catechismus lezen wij daarvan: "Dat, nademaal ik nu het beginsel der eeuwige vreugde in mijn hart gevoel, ik na dit leven volkomen zaligheid bezitten zal, die geen oog gezien, geen oor gehoord heeft, en in geens mensens hart is opgeklimmen, en dat, om God daarin eeuwiglijk te prijzen."

Denk nu eens even in, als de apostel hier zegt: "Maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde", dan sluit dat in: ik ben wel in deze wereld, maar ik ben niet van deze wereld. Hoewel ik in Adams' bondsbreuk begrepen was, heeft die tweede Adam alles in het reine gebracht. Dus de breuk is verzoend, de schuld is weggenomen, er is een volkomen vlakke met God mijn Schepper. Ja, die vlakke, die ruimte is er: er is een onuitsprekelijke een heerlijke vreugde. Hierboven is alles volmaakt, maar wat hierboven in volmaaktheid is dat wordt hier bij aanvang reeds gekend, omdat, ziel en lichaam, beide door Christus gekocht zijn.

Er wordt wel eens gezegd: "Ons lichaam, ja, wat moet je daarvan zeggen, dat is straks toch voor het graf bestemd, niet? Daar huist niets anders in dan zonde. Het komt er maar voor onze ziel op aan." Met nog veel grotere bewoordingen heb ik daar wel over horen spreken in mijn jeugd. Maar als ik zondags in de kerk kwam en het nog te vroeg was voor de dienst, dan ging ik altijd achter in mijn bijbeltje lezen: de catechismus, de geloofsbelijdenis of de Dortse leerregels, waardoor ik zodoende tot inzicht ben gekomen, wat een koude, onbijbelse en vreemde "praat" dat was.

Ook had men het wel over: "de oude mens", waarmede men dan het lichaam bedoelde. Of, men had het over: "die nieuwe mens", dat was dan de ziel. Ook dat is totaal onbijbels, allemaal ingewortelde misvattingen, hetgeen door deez' of geen' wel eens gezegd zal zijn en nagesproken wordt. Want, waarlijk die zaken zijn zo niet! De zaak is dit: wij worden gekocht met ziel en lichaam, beide.

Daarom begint de catechismus reeds bij de eerste vraag: "Wat is uw enige troost, beide in het leven en sterven?" Dan is het antwoord: "Dat ik met lichaam en ziel, beide in het leven en sterven, niet mijn, maar mijns getrouwen Zaligmakers Jezus Christus eigen ben, die met Zijn dierbaar bloed voor al mijn zonden volkomenlijk betaald en mij uit alle heerschappij des duivels verlost heeft, en alzo bewaart, dat zonder de wil mijns hemelsen Vaders geen haar van mijn hoofd vallen kan, ja ook, dat mij alle ding tot mijn zaligheid dienen moet, waarom Hij mij ook door Zijn Heilige Geest van het eeuwige leven verzekert, en Hem voortaan te leven van harte willig en bereid maakt." Want ik ben door Hem gekocht met ziel en lichaam, beide! Hij heeft zowel voor mijn ziel als voor mijn lichaam Zijn bloed laten vloeien. Hij heeft Zijn leven afgelegd zowel voor mijn ziel als voor mijn lichaam. Laat ons wel bedenken, dat wij schepselen van God zijn!

Iemand zal zeggen: alles goed en best, maar of het nu de grootste wereldling betreft of een kind van God, wij moeten straks toch allemaal sterven! Inderdaad, maar de dood is geen betaalgeld voor de zonde, maar een afsterven van de zonde en een doorgang tot het eeuwige leven. Daarom, voor diegenen, die in geloof sterven, is het een eenvoudige en liefdevolle zaak, want de dood is dan een doorgang vanuit een leven in geloof in een leven in aanschouwen. Doch wij moeten wel goed acht geven, dat wij hier moeten wandelen in geloof. Is dat er niet, dan is het goed te begrijpen dat veel mensen bij het sterven het doodsbenuwd hebben. Want wij kunnen niet zalig de hemel ingaan omdat men bemoeienissen gehad heeft of omdat men bekeerd is en dat het werk zelfs nog verzegeld is, neen, neen! "De rechtvaardige zal uit het geloof leven." Dus, als ik uit het geloof leef, dan ben ik naar het Woord en de wil van God, anders niet. Laten wij daar wel om denken.

Ja, het is nog niet zoveel weken geleden dat ik op een nacht wakker werd, ik was helemaal koud, nergens enig gevoel meer in, niets. Een elektrische deken hielp niet, kachel aangemaakt, ook dat hielp niet. Maar ik had het net zo makkelijk als ik nu hier sta, geen onrust, geen onvrede, geen spanning, geen zenuwen, niets. Ten laatste kreeg ik lust - ik zat zo maar - om een bijbel te nemen en met dat ik de bijbel opensla: dat was het testament, daar stond ook mijn naam in, ik was een gekochte met bloed en betaald door Zijn dood. Wat een rust, rust, een zoete rust. Als ik mijn adem uit had kunnen en mogen blazen dan was ik zo bij Hem, want als wij in geloof wandelen, dan ziet Hij ons aan in Zijn Zoon.

Daarom is het alzo gesteld, zoals wij hier lezen: "U verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde." Dat deelt zich mee aan ons lichaam, want wij zijn naar ziel en lichaam, beide Godes. Wel vergaat straks ons lichaam tot stof, maar dat is ook tot verheerlijking van Christus, want Hij heeft straks ons stof nodig opdat Hij, Die de Opgestane is uit de doden, Zich als het Hoofd der kerk zou bewijzen aan Zijn leden. Dan zal Hij hen uit het stof doen ontwaken, om het sterfelijke, onsterfelijkheid aan te doen en het verderfelijke, onverderfelijkheid aan te doen waardoor het lichaam dan net zo doorluchtig zal zijn als onze ziel.

... blij vooruitzicht dat mij streelt -
ik zal, ontwaakt, uw lof ontvouwen,
U in gerechtigheid aanschouwen,
verzadigd met uw Godd'lijk beeld.

Mijne vrienden, laten wij Jezus Christus toch zoeken, laten wij het toch bij Jezus Christus houden, bij Hem blijven, want in Hem is alles.

Vervolgens lezen wij: "Verkrijgende het einde uws geloofs, namelijk de zaligheid der zielen." Het einde uws geloofs? Ja, inderdaad! Als Paulus spreekt over: geloof, hoop en liefde, dan zegt hij van deze drie: "Doch de meeste van deze is de liefde." Men mag zeggen dat het geloof de wortel-genade genoemd wordt, dat is ook zo, maar in de hemel heeft men geen geloof meer nodig en ook geen hoop meer, want daar is het alleen een aanschouwen.

Wanneer wij aan het einde van onze loopbaan komen, dan zal het geloof tot de liefde spreken, ik ruim mijn plaats voor u in, en dat zal ook de hoop doen. Geloof en hoop ruimen, maar de liefde blijft. "Verkrijgende het einde uws geloofs." Dat sluit in, de zaligheid onzer zielen. Wat wij hier in het geloof hebben omhelsd, dat mogen wij dan daar gaan genieten in aanschouwen.

Hier legt de apostel de nadruk op: "Dewelke gij niet gezien hebt, en nochtans liefhebt." Want Jezus Christus is het Voorwerp des geloofs, daarom zingt de kerk: "Al wat aan Hem is, is gans begerlijk. Mijn Liefste is blank en rood, Hij draagt de banier boven tienduizend." Wie zou Hem niet minnen, met al zijn zinnen? Wie zou Hem niet eren, als het hoogste begeren? Dat komt die Koning toe! Hij is het Voorwerp des geloofs.

Die Majesteit, Die op de troon zit, is de Uitdenker van het genadewerk. God is liefde! De Zone Gods, wilde aan ons gelijk worden om ons te kopen met Zijn bloed en te betalen met Zijn dood. Dat alles deed Hij uit zuivere liefde! Hij is gezeten aan de rechterhand Zijns Vaders. Die eeuwige Geest, Die als Voorzitter was in de vrederaad, en hier uitgezonden wordt in zondaarsharten om ze te bearbeiten, te verlichten, te wederbaren, te vernieuwen, te heiligen, te troosten en te leiden, doet dat ook uit zuivere liefde. Hij is de Trooster in dit moeitevolle leven. Die Drieënige God is niets dan liefde. Liefde zonder einde.

Ik denk weer aan mijn vaders vader, die op zijn sterfbed zei: "Als er nu niets bij me was, dan zou ik de kalk uit de muur krabbelen. Maar kind, dat hoeft nu niet, want het is voor me, alsof ik nu al in het hemelgoud lig." "Verkrijgende het einde uws geloofs, namelijk de zaligheid der zielen."

Straks gaan wij in bezit nemen, waar wij hier iets van hebben gekend en het weinige dat wij hier ervan hebben gekend, dat maakt ons hier al in vervoering, wat moet dat dan zijn: de zaligheid onzer zielen.

Er wordt wel eens gezegd: "Dat zal toch wat zijn, dáár, het weerzien van zovelen." Ja, het is daar volmaakt en: "Hetgeen het oog niet heeft gezien, en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklommen, hetgeen God bereid heeft dien, die Hem liefhebben." Maar als ik als eindig mens zo m'n eigen gedachten laat gaan, dan denk ik dit wel eens: als hier aanraking is met Gods genade dan is er geen gedachte van dag, uur, tijd, in niets en niemand. Daarom, als wij daar mogen ingaan en daar zullen komen binnen die paarlen poorten, zal er dan enige andere gedachten overblijven dan aan het Lam, staande als geslacht, in het midden van de troon? Want Hij is het Voorwerp van ons geloof geweest, Hij is het Middelpunt des hemels. Dat zal Hij dan ook voor ons zijn.

Heilige God het gesprokene tot dat verheven en gezegende doel, opdat in onze harten wone en werke: verlangen om die Geest Die alles in allen werkt naar de raad van Zijn welbehagen om God nog eens volmaakt en uit alles te bedanken in heerlijkheid. Amen

Slotzang.

Psalm 17: 8

Maar (blij vooruitzicht, dat mij streelt!) ...

Zegen.